

საზოგადოება და ბანკები
SOCIETY AND BANKS

საბანკო სექტორის მიმოხილვა (2015 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით)

www.sab.ge

საბანკო სექტორის მიმოხილვა (2015 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით)

2015 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით, წინა თვესთან შედარებით, საქართველოს კომერციული ბანკების მთლიანი აქტივები 0.2 მლრდ ლარით, ანუ 1%-ით გაიზარდა და 23.6 მლრდ ლარი შეადგინა. საბანკო სექტორმა ივლისის 39 მლნ ლარის მოგებით დაასრულა. რაც შეეხება საკონვერსიო შემოსავლებს (სავალუტო კონვერტაციები), 2015 წლის იანვარ-ივლისში კომერციულმა ბანკებმა საკონვერსიო ოპერაციებში 51 მლნ ლარის მოგება ნახეს. ლარის კურსთან დაკავშირებულმა მოლოდინებმა და ფაქტობრივმა რყევებმა საკმაოდ არასტაბილური გარემო შექმნეს საკონვერსიო ოპერაციებისთვის და შესაბამისად ბანკებმა მარტივ 3 მილიონ ლარიანი ზარალით დახურეს. თუმცა აპრილ-ივლისში შედარებით სტაბილურმა კურსმა, ასევე ტურისტული სემონის დაწყებამ, რამაც განაპირობა უცხოური ვალუტის შემოდინება, ბანკებს შესაძლებლობა მისცა ზარალი აენაზღაურებინათ.

ივნისისგან განსხვავებით, როდესაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, პირველად კომერციული ბანკების საკრედიტო პორტფელი შემცირდა, 2015 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით საკრედიტო პორტფელი 291 მლნ ლარით (2%) გაიზარდა და 15 მლრდ ლარს გადააჭარბა, რაც წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 35%-ით მეტია. ბოლო თვეების განმავლობაში საკრედიტო აქტიურობის შესუსტება აღინიშნებოდა, მაისში პორტფელის ძალიან მცირე ზრდა იყო - 19.5 მლნ, ხოლო ივნისში პორტფელი შემცირდა - 115.4 მლნ-ით. თუმცა, ივლისში სიტუაცია რადიკალურად შეიცვალა, საკრედიტო პორტფელი 291 მლნ-ით გაიზარდა, მათ შორის, ეროვნული ვალუტით გაცემული სესხების მოცულობა 103.1 მლნ ლარით (1.9%-ით), ხოლო უცხოური ვალუტით გაცემული სესხების მოცულობა 188 მლნ ლარით (2%-ით) გაიზარდა. მისი-ივნისის ვარდნა გარკვეულწილად მოსალოდნელიც იყო, რადგან სავალუტო პრობლემებმა გრძელვადიან პერიოდში დაკრედიტების შესუსტება გამოიწვია, ამას დაემატა ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთის ზრდაც, რაც პირდაპირ მოქმედებს დაკრედიტების შემცირებაზე. თუმცა ტურისტული სემონის გააქტიურებამ საკრედიტო პროდუქტებზე მოთხოვნის ზრდა გამოიწვია, რაც საბოლოოდ აისახა სასესხო პორტფელის ზრდაზე.

სასესხო პორტფელის ზრდასთან ერთად გაზრდილია ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობაც და 2015 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით 350 მლნ ლარი შეადგინა. 2015 წელს თვეების მიხედვით თუ გადავხედავთ, ვნახავთ, რომ ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობის ზრდის მხრივ იანვარში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა - 17%, რაც შეეხება მომდევნო თვეების მაჩვენებლებს - თებერვალში 4%, მარტში და აპრილში 7%, მაისში 3%, ივნისში 11%-ით შემცირდა, ხოლო ივლისში 9%-ით გაიზარდა. ჯამურად 2015 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობა 36%-ით არის გაზრდილი წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით, თუმცა მთლიან პორტფელთან მიმართებაში კვლავ მხოლოდ 2%-ია.

საბანკო სექტორში განთავსებული არასაბანკო დეპოზიტების მოცულობამ 2015 წლის პირველი აგვისტოსთვის 12.8 მლრდ ლარი შეადგინა, რაც 199 მლნ ლარით ანუ 1.6%-ით მეტია 1 ივლისის არსებულ მაჩვენებელზე. ივლისში, წინა თვესთან შედარებით, ვადიანი დეპოზიტები 38 მლნ ლარით, ანუ 0.5%-ით შემცირდა, ხოლო მოთხოვნამდე დეპოზიტები 236.4 მლნ ლარით, ანუ 4.6%-ით გაიზარდა. ვადიან დეპოზიტებზე საშუალო წლიურმა შენონილმა საპროცენტო განაკვეთმა 5.2 პროცენტი შეადგინა, მათ შორის ეროვნული ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე - 7.8 პროცენტი, ხოლო უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე - 4.5 პროცენტი.

უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებში აშშ დოლარის წილმა 82 პროცენტი, ხოლო ევროს წილმა 15.6 პროცენტი შეადგინა.

რაც შეეხება დოლარიზაციის მაჩვენებელს, ის ჩვენი ეკონომიკის ერთ-ერთ მთავარ პრობლემად რჩება, რაც გამოიხატება იმაში, რომ დეპოზიტებში დოლარიზაციის მაჩვენებელი 65.1%-ის ნიშნულზეა, 0.08%-ით მეტია წინა თვესთან შედარებით. დაახლოებით იგივე მაჩვენებელია სესხების მიმართულებით, უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების მოცულობა ჯამურ პორტფელში 63%-ს შეადგენს.

დასკვნის სახით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ეკონომიკურმა კრიზისმა და ეროვნული ვალუტის გაუფასურებამ წინა თვეებში გარკვეული პრობლემები საბანკო სექტორსაც შეუქმნა. თუმცა, 1 აგვისტოს მდგომარეობით აშკარა ზრდა აღინიშნება. მნიშვნელოვანი ინდიკატორები, რომელიც განსაზღვრავს საბანკო სექტორის სტაბილურობას 1 აგვისტოს მდგომარეობით გაუმჯობესებულია. მართალია ტურისტულმა სეზონმა ლარის გამყარება ვერ შეძლო, თუმცა საბანკო სექტორზე მინც დადებითი გავლენა იქონია. მთლიანობაში შეგვიძლია ვთქვათ, რომ საბანკო სექტორი საქართველოს ერთ-ერთ ყველაზე განვითარებული და სტაბილური ინდუსტრიაა, რომელმაც საკმაოდ ძლიერ კრიზისებს გაუძლო. მიმდინარე ეტაპზე დაფიქსირებული ზრდის ტემპი კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმას, რომ გასულ თვეებში დაფიქსირებული პრობლემების მიუხედავად, მცირე ეკონომიკური შოკები საბანკო სექტორის სტაბილურობაზე განსაკუთრებულ ზეგავლენას ვერ მოახდენს.

